

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Razgovor z drž. poslancem dr. Ferjančičem.

Naš urednik je imel priliko, govoriti z gospodom podpredsednikom dr. Ferjančičem o nekaterih aktualnih političnih vprašanjih. Gosp. dr. Ferjančič je bil tako prijazen in je dovolil, da objavimo vsebino tega pogovora.

Na vprašanje: Kaj mislite o sedanjem političnem položaju s posebnim oziranjem na preložitve državnega zbora, odgovoril je g. dr. Ferjančič tako-le:

„Preložitve državnega zbora se je morala zgoditi, naj je ta odredba že komu dobro došla ali pa ne. Obstrukcija je zadočila obliko, da je bilo zborovanje državnega zbora že prava paradija parlamentarizma. Seje so se izpolnjevale s čitanjem predlogov in interpelacij ter z imenskimi glasovanji o tem, ali naj se prečitajo peticije, naj so že imele kakršnekoli vsebine. Dočim je bilo treba navzočnosti 50 poslancev opozicije, da so mogli doseči glasovanje po imenih, ni se prečitavanje interpelacij bilo treba razen predsedniku, zapisnikarju, ki je čital in — jednemu členu opozicije, ki je dobesedno čitanje kontroliral, nobenemu drugemu človeku v zbornici biti, in se je res tako nekajkrat zgodilo. Da predsedovanje taki seji obuja čutila sramovanja in studa, ni treba šele povdarjati.

Politični položaj ni postal vsled zadnje preložitve državnega zbora niti boljši, niti slabši, kakor je bil poprej. Izboljšanje položaja je odvisno jedino le od dobre volje opozicijskih strank, ohraniti parlamentarizem, in od njih sposobnosti, ostreji se do celotnih elementov, kateri ne marajo avstrijskega parlamentarizma ter mislijo, da pospešuje njihove namebe najboljše politični kasa Z oziroma na krepko vkoreninjeni patrijotizem avstrijskih narodov, ki bodo zmagal nad sedanjo razburjenostjo v jednem teh narodov, sem prepričan, da nastanejo v doglednem času normalne razmere. V koliko je pa zbornica pri sedanjih svojih se-

stavi zmožna, izpolniti svoje legislativne naloge, to je drugo vprašanje, o katerem bi sedaj ne govoril rad.“

Na daljše vprašanje, je-li misliti, da se posrečijo začeti pravni poskusi mej Čehi in mej Nemci, in na kateri podlagi je sploh mogoča sprava mej narodi, zlasti z ozirom na zahtevo, da bodi nemščina državni jezik, je g. dr. Ferjančič odgovoril:

„Zastopniki češkega naroda so na podlagi ravnopravnosti vsak čas pripravljeni na spravo s svojimi nemškimi sodeželani, in nasprotja tega tudi ne dokazuje zadnji manifest, ki se mi zdi, da je namenjen bolj lastnemu narodu, nego Nemcem. Zastopniki češkega naroda si po svojih izkušnjah ne morejo želeči, da bi prišli v opozicijo, in so bržčas prepričani, da je njihova stvar v vsaki drugi formi bolje zavarovana, kakor z opozicijo in eventualno z obstrukcijo. Tudi v tem oziru je samo stvar Nemcev, da sežejo v roko Čehom. V kako capitis deminutio pa Čehi ne morejo nikdar privoliti, in nekaj takega zahtevajo nemške pretenzije, naj se prekličijo jezikovne naredbe in naj se uveljavi nemški državni jezik. Parola, naj se razveljavijo jezikovne naredbe, je bila izdana v izredno razburjenem času. Že to je bila napaka, in zdi se mi, da jo Nemci sami občutijo. Razveljavljenje jezikovnih naredb bi imelo posledico, ne da se obnovi status quo ante — kajti z izdajo zadnjih jezikovnih naredb so bile preklicane vse poprej izdane — nego da nastane v jezikovnem oziru popolni vacuum, in že to samo dokazuje, da zahtevanje, naj se prekličijo naredbe, ne more za dlje časa zadoščati. Popolnoma nevzprejemljiv pa je nemški državni jezik. Izkušnje, ki so bile v tem oziru narejene drugod, raztegljivost in nedoločnost tega pojma so vzrok, da Nemci vprašanja o nemškem državnem jeziku kratkotalno ne morejo uvaževati. Nemci to tudi sami uvidevajo (dr. Hochenburger) in bi radi to, kar nameravajo z nemškim državnim jezikom doseči, izrazili v drugi formi, na ta način, da za nemški narod postulirajo lastnosti „Herrenvolka“ (dr.

Steinwender) ali pravice „prvorojenstva“ (dr. Pattai). Nasprotje gospodskega naroda je hlapčevski narod, in prvorojenec je navadno gospodar in ukazovalec na posestvu, ostali bratje se razločujejo od hlapcev samo po tem, da ne dobivajo nikake plače.

To je samo geslo. Ali tirjajo Nemci na Češkem, na Moravskem, v Gališki, na Kranjskem, na Primorskem, v Dalmaciji pravico prvo rojenstva?!

Nemec bo v avstrijski državi vedno primus inter pares, z vsem, kar iz tega sledi, več pa ne more zahtevati, in več mu tudi nemci ne bodo nikdar priznali.“

Končno je g. dr. Ferjančič odgovoril še na vprašanje, kaj se zgodi, če se sprava mej Nemci in Čehi ne posreči, da-li pride na krmilo uradniško ministerstvo, ki prekličje jezikovne naredbe in kako bi to vplivalo na konstelacijo strank v parlamentu, ali pa je verjetno, da se predružači ustava v smislu zadnjih izvajanj dr. Kramarja. Odgovor se glasi:

Po moji sodbi ne gre samo za spravo na Češkem in morda še na Moravskem. Saj so Nemci to implicate sami priznali s tem, da hočejo svoje zahteve glede jezikovnega vprašanja določiti po deželah. Težave, katere provzročajo jezikovno vprašanje, se morajo odstraniti povsod, koder se nahajajo. Zdi se mi nemogoče, ako teh težav ne odstrani sedanja vlada, da stori to kaka nova, morda kako uradniško ministerstvo. Preklic jezikovnih naredb ne odpravi krize, nego jo v najboljšem slučaju samo protrahira, bržčas pa jo še poostri. S tem bi bilo jasno dokazano, da zmaga manjšina s svojo voljo nad večino, v parlamentu bi nekatere stranke samo vloge menjale, a kako lahko da je uprizoriti najzdatnejšo obstrukcijo, tega Mladočehi l. 1893. še niso vedeli, to so se naučili šele v zadnjem času.

Ponavljam, da treba samo dobre volje in samostojnosti nemških zastopnikov, da se pomaga državi iz težkih razmer, v katerih se zdaj nahaja. Vlada pa mora pora-

biti delopust, ki jej ga daje zlasti nam malim narodom jako nesimpatični § 14., ne v to, da se prizadevno in nepoklicana vsiljuje mej preporne stranke, nego v to, da pripravi rešitev jezikovnega vprašanja na celi liniji. Samo lokalna rešitev ne odpravi krize.

Treba je pripraviti splošen narodnostni zakon. Nemci pridejo pri tem gotovo na svoj račun. Kje naj bi se o tem načrtu razpravljalo, je šele v drugi vrsti važno. Danes je lahko konstatovati, da tudi najodločnejši avtonomisti ne reklamirajo več jezikovnega vprašanja v celoti izključno za deželne zборе (glej dr. vitez Madeyski). Kadar se strasti pomirijo, in bode pripravljen pravičen, v vseh ozirih ustrezajoč načrt zakona, potem ne bo možno trditi, da ni upanja na sprejetje tega načrta, kar bi parlament trajno razbremenilo od jezikovnih preprirov.

Jaz sem toliko optimist, da smatram vse to za možno, a ker smatram to za možno, se mi zde nasveti dr. Kramarja v „Revue de Paris“, katere sicer le po izvaidih poznam, nepotrebni, saj bi Avstrija in njeni narodi tem potom prišli samo iz dežja pod kap. Pot, kateri nasvetuje dr. Kramar, ne vodi k pomirjenju čutil. Da bi bil parlament popoln in sposoben za delo, da bi bile manjšine v njem primerno zastopane, tega dr. Kramar sam ne more trditi, a težave, katere bi bilo odstraniti v deželnih zborih, bi bile proti sedanjim neprimerno večje. Dočim jih je sedaj eventualno z jedno operacijo odstraniti, bi bilo po omenjenih nasvetih treba 17 takih operacij.“

Tako g. dr. Ferjančič. S tem so z avtoritativne strani pojasnjena nekatera najaktualnejša vprašanja, za kar bodo naši čitatelji g. dr. Ferjančiču gotovo prav tako hvaležni, kakor smo mu hvaležni mi, zlasti ker ni nobenega dvoma, da se z nazori gospoda viceprezidenta dr. Ferjančiča strinja tudi velika večina slovenskih in hrvatskih državnih poslancev.

LISTEK.

Umetniška razstava v Zagrebu.

Poroča Vatroslav Holž.

I.

Povodom odkritja spominske plošče na rojstnem domu Stanko Vrazovem dne 8. septembra 1880. proslavljali smo v navdušenih zdravijah pobratimstvo mej Hrvatji in Slovenci ter sanjarili o — skupnem književnem jeziku jugoslovanakem.

In res smo začeli od tistihmal nekako dejanski izvajati vzajemnost mej nami: bratje Hrvatje so zahajali na narodne slavnosti v goste k nam, v belo Ljubljano, a mi, „planinski Hrvatji“ smo jim zopet vračali pohode o njihovih svečanostih v kraljevskem Zagrebu, prirejajoči v ta namen z obeh strani posebne plovnostne vlake. Poslednji takini narodno-romarski izlet v Zagreb smo Slovenci napravili pred tremi leti z gledališkimi vlakom ob otvoritvi hrvaškega deželnega „kazališta“.

V novjši dobi pa se je gorečnost pobratimstva mej Hrvatji in Slovenci zopet nekam ohladila...

Ljubzen, prijateljstvo, pobratimstvo, sklenjeno bodi mej posamičnik ali mej

narodi, tako rekoč „inter pocula“, traje le toliko časa, dokler se ne razkadé „vinski duhovi“. In kaj pa je bilo drugzega tisto naše hrvaško-slovensko pobratimstvo, nego li „bratovščina“, ki se pije v uri vinskega navdušenja, torej le nekakšen „Strohfeuer“, brez vsakeršnje žrjavice, t. j. hipno vzhidenje duhov brez realnega temelja pravoveljavne mejnarodne zaveze — ni čudo, da je zopet ugasnilo brez trajnih nasledkov!

Vezi mejsobejnega našega občevanja je zrahlijal tudi kaj občutljivo pogubonosni — potres, ki je zadel dva meseca po oni veličastni Vrazovi slavnosti, dne 9. novembra 1880. Zagrebčane, štirinajet let pozneje, 15. aprila 1895., pa nas Ljubljanačane: kolikor oni, toliko i mi smo se imeli dovolj boriti s podzemeljskimi silami za utrjenje svojih bivališč, kako naj bi bili pri tem še pač mislili na ideale mejnarodnega pobratimstva!

In končno razdvoja nas, Hrvate in Slovence, še tisti mej nami vzgrajeni plot dualizma, vsled česar je prvim pogled obrnjen na iztok, v Budimpešto, nam pa na sever, t. j. na Dunaj; naravno je torej, da se rastejajoč pota naših narodno-kulturnih smotrov, kateri okoliščini imamo pripisovati i dejstvo, da smo se mi v poslednjem času začeli zatekati k bratom — Čehom, in to jedino le iz političnih obzirov, in to menda po receptu nemškega isreka,

da je bolje zahajati h kovaču, nego h kovačiču, dasi pravi naš pregovor, da nam je srajca bližje, kakor suknja...

Da, tega mnenja smo, da so nam Hrvatje bližje bratje, kakor Čehi, kateri, ne samo, da so preoddaljeni, imajo povsem drugačno državno-pravno stališče ter so v svoji omiki tudi že predaleč pred nami, da bi jih mi, zaostali Slovenci mogli doseči, kamo-li korakati z njimi v istem tempu na potu narodnega napredka. Bilo bi torej vsakakor praktičnejše in koristnejše, da se Slovenci oklepamo „bratov“ Hrvatov, h katerim nam kaže pot že priroda sama po glavnih naših rekah, po Savi, Dravi in Muri. Vsaj na kulturnem polju bi se mogli prav lahko združiti Hrvatji in Slovenci, premda nas je sovražna roka politički razdelila. In v tem pogledu bi mi Slovenci pridobili mnogo, kajti Hrvatje so v naj-novejši dobi, zlasti izza potresa, storili precejšen korak naprej na potu narodno-kulturnega razvoja. Razmeroma v prav kratkem času se je dvignil namreč Zagreb iz potresnih ruševin kakor bajni ptič Feniks ter stoji zdaj pred našimi strmečimi očmi v povečani in mnogo lepši obliki. Ne samo, da so neustrašeni Zagrebčani popravili in utrdili vsa svoja prejšnja bivališča, vzgradili so nad polovico novega mesta, in to večinoma v veleokusnem slogu modernega stavbarstva.

Z razširjenjem mesta samega pa je rasel in se razvijal i — duševni napredek starodavne stolice hrvaške! Tu imamo pred seboj lepo vrsto monumentalnih zgradb v kulturno svrhu: poleg vseučilišča in jugoslovske akademije dično galerijo slik, glasbeni zavod, Sokolski dom itd. ter nedavno dovršeno prekrasno gledališče. Tem kulturnim zavodom se je koncem lanske jeseni pridružil umetniški paviljon, v katerem je „društvo hrvaških umetnikov“ priredilo obširno razstavo slik in kipov, ki je otvorjena od 15. decembra 1898 do konca tekočega meseca...

Ko smo čitali poziv na omenjeno umetniško „izložbo“, polotila se nas je zopet želja, kreniti ob Savi doli v preropeni Zagreb, da si ogledamo na svoje oči ta vrhovni cvet narodne blaginje in kulture vrljih bratov Hrvatov.

Predno pa premotrimo ondu razstavljene umetnine, moramo se ozreti za nekaj let nazaj na postanek in razvoj mladega društva umetnikov hrvaških.

Leta 1894. se je vrnila iz tujine v Zagreb ter ondu odprla svoje atelierje četvorica naslednjih hrvaških umetnikov: Vlaho Bukovac, Bela Csikoš in Oton Iveković, slikarji ter Robert Frangeš, kipar. Tem so nasledovali v domovino še nastopni trije slikarji: Robert Auer, Klement Crnčić

1819-6

pl. Kobbeja podganji kruh

pripravljen za porabo.

Brez nevarnosti za ljudi, domače živali in perutnino! Gotovo sredstvo za uničevanje podgan in miši. — V zavojih po 50 kr. in 90 kr. se dobiva v trgovini Küssel in Končan v Novem mestu.

Jedini dežnik

ki vsled zapiranja ne trpi nikake škode, je po patentovanem načinu izdelani

Patent Satin de Chine

(naj se ne zamenja z navadnim Satin de Chine, Cachemir, Viktorija i. t. d.)

Ta dežnik je popolnoma vodogost, pristojarven in po vnanosti najfinjšemu svilnatemu dežniku jednak. Tudi se blago po mokroti ne skrči in ostane vedno lepo napeto. Kdor je kdaj nosil tak dežnik, ne kupi nikdar več drugega.

Na pol tenki temnosvetli genre, najnovejši modi primeren.

Vsak tak dežnik ima znotraj patentni pečat:

OM & C
K.K. Patent 46-2511

V Ljubljani prodaja take dežnike samo

Jožef Vidmar

izdelovalec dežnikov.

Ponarejanje ali posnemanje varstvene znamke se sodno preganja.

Pazi naj se natančno na patentno številko.

Noben drug dežnik nima istih izbornih lastnosti.

(324-1)

Za kadilce cigaret in iz pipe.

Najboljše in najbolj zdravo kadenje

je brez dvoma ono z

Mörathon

Pristno le z stroje glave kot varstveno znamko.

Mali zavojček sadostuje, da se 5 do 6 zavojčkov tobaka naredi okusnih, prijetno duhtečih in zdravju ugodnih.

Jedini izdelovatelj
Th. Mörath,

Gradec
dreggerja
pri bebru.

Glavna zaloga: **Fr. Pettauer,** drogerija v Ljubljani. (1875 17)
Majhen zavojček 10 kr., velik 30 kr., 12 malih ali 4 veliki zavoji franco s povzajem 1 gld 26 kr.

Že 50 let po c. kr. profesorjih in zdravnikih priporočana ustna voda za ohranjenje zob, proti vsem ustnim in zobnim boleznim, zobobolu, za osveženje ustne votline in najbolje učinkujoča je

Anatherin

zakonito zavarovan
c. in kr. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju.
V steklenicah po gld. 1.40, gld. 1.— in gld. —50

Zobni prašek
63 kr., zobna pasta v steklenih posodah 70 kr., v zavojih 35 kr., zobna ploмба 1 gld., aromatično zeliščno milo proti vsem kožnim nečistostim itd. 30 kr. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah, kakor tudi v glavni zalogi (241-2)

Rudolf Tüchler

emerit. lekarnar
Dunaj I., Krugerstrasse št. 6.

Hiša

števil. 12 v Kolezijskih ulicah
tik Gradašice in Trnovske cerkve, z vrtom, ki meri 795 □ sežnjev,

je takoj na prodaj.

Ta hiša je v popolno dobrem stanju in pripravnna za vsakerega gospodarja, slasti za kak strojarski obrt. (262-3)
Pojasnila daje posestnik gori omenjene hiše.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznane najboljše sredstvo proti kurjim očesom, šuljem itd.
Glavna zaloga: (9-7)

L. Schwenk-ova lekarna,
Dunaj-Meidling

Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli.
V Kranju: K. Šavlik.

Čokolade in Cacao Suchard.

Da se v bodoče preprečijo že dogodivša se nesporazumljenja, se č. občinstvo opozarja na to, da tovarna

PH. SUCHARD

takozvane (198-4)

lomne čokolade (Bruch-Chocolade)

niti ne izdeluje, niti ne spravlja v trgovino.

Čokolade Suchard so vse zajamčeno čiste.

Čokolade Suchard so vse v stanjoliu zavite.

Čokolade Suchard so z drugim zavitkom opremljene.

Čokolade Suchard imajo na etiketi tovarniško znamko in podpis.

Živinske

Mostne
Decimalne
Centimalne
Balance-
Lekarske
itd. (234-3)

TECHNICAL
KATALOG

Vožne karte in tovorni listi v **Ameriko.**

Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna naravnost v **Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno (812-27)

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel števil. 20
ali pa

Julij Popper

Bahnstrasse 8., Inomost.

Naznanilo.

Načelnikstvo južne železnice v Ljubljani naznanja, da se bode

dné 21. svečana t. l.

ob 10. uri dopoldne

po javni dražbi oddajalo

sledede, v skladišču carinskega urada na južnem kolodvoru nahajajoče se blago:

10 vreč kave, 4 vreče rozin, 1 vrečo mandeljnov in 1 zaboj čaja.

Od tega blaga bode imel kupec plačati pripadajočo carino in ga potem takoj odvesti iz carinskega skladišča. (305-3)

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital **1.000.000 kron.**

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 **2.617.773 kron.**

L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898-1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5° obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policaradi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih oseb. — Zavarovanje otrok. (74-6)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifah.

Prospekte in tarife razpošilja agentura na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Reform sifoni.

Dr. Wagner & Comp.

združene tovarne kot komanditna družba.

Dunaj XVIII., Schoppenhauerstrasse št. 45.

Večkrat odlikovana in največja specialna tovarna na kontinentu izdeluje kot

špecialiteto:

avtomatično delujoče stroje za sodovo vodo, ki izdelujejo vsako uro 50 do 1200 sifonov s tekočo ogljikovo kislino.

Zavod za popolno upravo in oskrbovanje tovarn za sodovko in mineralne vode najnovejšega in najboljšega sistema. Z našimi patentovanimi stroji za sodovko stane 6 sifonov

jeden novič.

Izvaša se v ogromnih množinah v vse dežele sveta. Aparati za mineralne vode od 50 gld. av. v. naprej. Izdelovanje pivnih pritiskalnih aparatov s tekočo ogljikovo kislino. Novi in proti zlorabi zavarovani so naši Reform sifoni, zakonito zavarovani v vseh kulturnih državah.

cenke in prevdarke stroškov pošilja na zahtevanje gratis in franco naša pisarna:

Dunaj XVIII., Schoppenhauerstrasse 45.

Telefon št. 12875. Interurbani promet. (280-4)

Prva slovenska c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

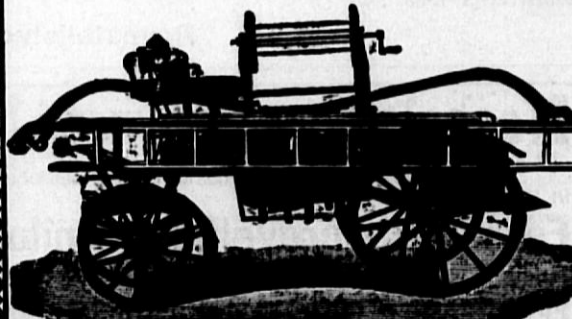
kakor: brizgalnic, parnih strojev, cevij, čelad in pasov ter

kmetijskih strojev

in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatev franco na vsak kolodvor. Z velespoštovanjem (280-2)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Holandsko-ameriška črta.
Parniki vonjo po likat do škrat na tobo
iz Rotterdam v New-York.
Parnice za kajate:
Diamant, I, Kolovratnik 9.
Parna u mlincu: Dunaj, IV., Weyingerg. 7A.
I. kajata:
Od 1. aprila do 31. oktobra . . mark 300-400*)
1. novembra do 31. marca 350-380
II. kajata:
Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . . mark 200
16. oktobra do 31. julija 300
*) Po legi in velikosti kajate in po hitrosti in elegantnosti.

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporočam sodovico, napravljeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najokusnejša in najzdravejša. (43-7)
Vse odjemalce v naprej zagotavljam vsikdar točno in vestno postrežbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejšo s spoštovanjem

Gasper Bolte, izdelovalec sodovice, Rimska cesta št. 10.

Nobeno sredstvo zoper kašelj ne presega.

Kaiserjevih prsnih bonbonov.

2360 notarsko poverjenih spričeval dokazuje goštev uspeh pri kašlju, hripavosti, kataru, nazalisanju.

Cena zavojčku 10 kr. in 20 kr.

V Ljubljani se dobivajo v lekarni „pri alatom orlu“ pri železnem mostu in pri U. pl. Trakoecy-ju. (1650-17)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporočam za izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilust. (114) vani ceniki zastoj. (6)

Jos. Kolar
Glavni trg
trgovec z bicikli in strokovnjak v izdelovanju finih koles.

Zaloga svetovno znanih, najboljših, finih in lepih koles

Graziosa, Adler in drugih koles.

Dokazano je, da ni konkurence imenovanim fabrikatom glede finosti, kvalitete in nenavdno nižnje cene. Jamčim za vsako kolo 2 leti in več.

Velika zaloga vseh vrst šivalnih strojev za vsako stroko. Za njih izbornost jamčim 6 let. Izdelovatelj in prodajalec raznovrstnih finih žepnih in drugih nožev, brtev in aparatov za samobrijanje, raznovrstne škarje za krojače, šivilje in domačo porabo, vrtno in kuhinjsko orodje. — Priporočam svojo dobro urejeno veliko mehanično delavnico, katero imam zraven prodajalnice in na Dunajski cesti št. 18, v hiši tvrke Kausek, za izdelovanje, popraviljanje, ponikanje in emailiranje koles, šivalnih strojev in muzikalnih avtomatov. Vsako popravilo točno izvršim in jamčim 1 leto.

Brezplačno na razpolago so kolesa onim, ki se žele izvežbati v vožnji in kupiti kolo.

Velika senčnata šola
za vežbanje na kolesu je na Dunajski cesti na vrtu stare deželne bolnice.
S spoštovanjem se priporočam

Jos. Kolar.

Patentirano žično steklo

najboljši material za gornje svetilobe, tla, tovarniška okna, razne debelosti, plošče do 175 metr. Posebne prednosti: Največja varnost proti zadrževanju, proti prodiranju in prebitju, nadležne žične mreže so nepotrebne, varnost proti ognju je jako velika, tudi če se žilni, ostane gosto, ker žična vložka drži skupaj steklo, luč prodira jako lahko, še doslej nepoznan lučni učinek. Uporabljalno se je z najboljšim uspehom pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah. Mnogobrojna spričevala, prospekti in vzorci so na razpolago. (318-1)

Vlito steklene plošče za hodilna tla pri gornjih svetlobah.

Za razsvetljenje prevozov, podzemskih hodnikov ali prevozov pri kolodvorih in v fiksnih masah, gladko ali z raznovrstno izdelanimi površinami, belo, na pol belo (okolo 30%), ceneje nego navadno surovo lito steklo) in v barvah z žično vložko ali brez nje.

Stekleni strešniki in stekleni zarezni strešniki v najrazličnejših oblikah in velikostih.

Actien-Gesellschaft für Glasindustrie
vorm. Friedr. Siemens,
Neusattl bei Elbogen (Böhmen).

Drugi izdelki: Steklenice vseh vrst, steklene žarniške, steklo v ploščah, belgijske in nemške vrste, vlito in prešano steklo, patentovane črke iz prešanega stekla.

V III. nadstropju ležeče **stanovanje**

obstoječe iz treh sob, kuhinje, podstrešne shrambe in jedne drvarnice,

odda se s 1. majem 1899

v hiši Krojaške ulice št. 1 pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila dajó se ondi v gostilni „Pri luni“.

(252-6)

Tomo Tollazzi
v Logatcu

priporočam svoja raznovrstna, pristna **istarska vina**

črna in rumena, cena od 17 do 23 kr.; dalje pravi isterski tropinovec zadacan po 80 kr. liter. (224-6)

Na zahtevanje pošlje tudi vzorce.

V prijazno znanje!

Plzensko pivo
iz meščanske pivovarne v Plznu

kateroga izborna kakovost je od nekđaj svetovno znana, imajo na prodaj v sodih in Ljubljani:

Gosp. Fantini, restavrat, Gradišče št. 2; | Gosp. Karol Koiser, hotel pri „Malicu“;
„ Bilina & Kasch, pri „Roži“; | „ Fröhlich, hotel pri „Slonu“.

Zalogo za pivo v sodih in v steklenicah za Kranjsko ima g. Fantini, Gradišče št. 2.
V steklenicah imajo je v izvorni napolnitvi na prodaj:

Gospod Fantini, gospod Stacul, gđna Awanzo in gospod Praunseiss.

Friderik Reim
generalni zastopnik, Gradeo, Jungferngasse št. 1.
(98-10)

P. n.
Odbor podpisane zadruge naznanja, da je v svoji seji dne 9. t. m. sklenil, da se bode vršil

I. letošnji občni zbor
23. svečana ob 4 uri popoldan
pri gosp. Josipu Kramarju
kavarnarju in restavratru
v „Kopitarjevem hramu“
s sledečim vzpredom:

I. Čitanje zapisnika zadnjega izvanrednega občnega zbora z dne 14. julija 1898.
II. Poročilo o delovanju zadržnega staršinstva leta 1898.
III. Čitanje računa za leto 1898.
IV. Popravek novih zadržnih pravil.
V. Volitev načelnika, podnačelnika, 3 odbornikov in 1 namestnika odbornika.
VI. Razni predlogi.

Ker se bode pri zgoraj imenovanemu občnemu zboru sklepalo o jako važnih, zadržgo zadevajóčih stvaréh, naj nihče čast. članov ne zamudi priti k istemu.

Z odličnim spoštovanjem

Za zadržgo gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov, izkuharjev itd. v Ljubljani:

Fran Orešek tajnik in odbornik. (325)
Fran Pock načelnik.

Zahvale.

Spoštovani gospod!
Zahvaljujem Vas, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsobolju. Porabil sem jedno stele znicno trpotčevga soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prestala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vsakega izvrstnega trpotčevga soka in 2 zavojča čaja proti kašlju.

Z velespoštovanjem
V Divači, 19. oktobra 1897.
Vaš zahvalni
Jakob Suppan.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), ki tako izvrstno deluje proti kašlju, prsoboli, hripavosti, teškemu dihanju in proti starim boleznim, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Naj vsakdo pazi na zaščitni znak, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarnice, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena 1 steklenice krepljivih kapljic s točnim navodilom 80 novč.

Posljal se vsaki dan s poštnim povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kiščico priračuni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
H BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb Zrinjski trg št. 20.

Naróbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Zahvale.

Cenjeni gospod lekarničar!
Pred kratkim časom naročil sem pri Vas jedno steklenico krepljivih švedskih kapljic; iste so meni in mojim znaneem tako dobro delovale, da se moram vam na tem dobrem zdravilu najtopleje zahvaliti. Izvolite mi na moje znance še tri steklenice po 80 novč. s poštnim povzetjem poslati.

Modruš, 26. maja 1898.
S spoštovanjem
Vid Zaníc.

Prave švedske krepljive kapljice delujejo izvrstno proti vsem žlednim boleznim, popravljajo prebavo, čistijo kri, okrepujejo želodec. Te kapljice ozdravijo vse bolezni želodca in črev, a dobi se dober tek.

Paziti je treba na zaščitni znak, ker samo one švedske krepljive kapljice so iz moje lekarnice, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena 1 steklenice krepljivih kapljic s točnim navodilom 80 novč.

Posljal se vsaki dan s poštnim povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kiščico priračuni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu
H BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naróbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Zahvale.

Velespoštovani gospod!
Moja žena ležala je tri mesece valed trganja in kostiboli. Čim je začela upotrebljevati Vaše „mazilo proti kostiboli“, vstala je tretji dan, danes pa hvala bodi Bogu, hodí. Zahvaljujoč se vam za to izredno mazilo, ostajem

V Strucu pri Stubieli, dne 22. aprila 1898.
sluga pokoren
Bartol Lisieki.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je jako dobro zdravilo proti trganju in klanju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v krčicah, proti prehlajenju pri prepihu i. t. d. Mazilo ojači izmučene žile, ter krepí starce, kateri trpé na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z zaščitnim znakom, to je s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarnice, ki nosi ta zaščitni znak.

Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli s točnim navodilom 75 novč.

Vsaki dan se razpošilja s poštnim povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kiščico priračuni 20 novč. (1583-20)

Lekarna k Zrinjskemu
H. BRODJOVIN
Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Janko Klopčič
urar v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4.

Nikelnaste, jeklene, sreberne, tula, amerikanske plaque, zlato ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrstne lično izdelane budilke. Sreberne, tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlato verižice, zapestnice, prstani, uhani, zaponi, priklepki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina, srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specialitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in ceno!

Prej **J. Zor Alozij Erjavec** J. Zor
črvljarški mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujava obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt.

Mere se shranjujejo. — Vnvanjm naročilom naj se pridoce vzorce.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporočam

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, šipke, svileno blago, perilo, e e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe od najfinjeje vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni.

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.

Podružnica:
Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečeneč (Vanille-Zwiebak). V svojih slasčičarnicah postrezam točno z najfinjšim naslednjim pecivom in s finimi pristnimi likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 7

1899!

Najnovejše v razglednicah!

Razglednice v krásni takosvani „Delfter-Manice“, lepše, halet vsak čuugi ovitiloseki; po vahtoznih fotografijah (na željo fotografuje tudi sam), izdeluje po izredno nizkih cenah, naglo in najčistejše (219-3)

Srečko Magolič
umetniški savod „Apolon“ v Celji (Cilli), Štajersko.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi priznane izborne, bolečine tolažeče mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to splošno priljubljeno domače zdravilo vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. (1668-21)

Usojam si p. n. odjemalce zlasti na mojo oblastveno dovoljeno

razprodajo žime za m-trace

deloma lastnega izdelka opozarjati, pri koji sem cene za 10-30 kr. pri kilogramu znižal. Razločiti je treba tako garantirano pristno žimo od one nepristne s fibrizom namešane, ki je kvalitativno za 50% slabša in ki se v zadnjem času čim dalje v večji množini v kupčiji pojavlja. Istotako znižal sem ceno pri

„crin d' Afrique“ (morski travi) od 8 na 7 kr. kilogram. Na debelo še ceneje!
M. Pakič, Ljubljana.

N. B. Kupujem vsako množino konjskih in govejih repov po najvišjih cenah, katere pustim potem čistiti in v žimo sprejeti. (46-6)

Stanovanje in prodajalnica.

Na vogalu Rimske ceste in Gradiščnih ulic v hiši št. 16 pri tleh se odda za selilni rok meseca maja t. l. v najem stanovanje s 3 parketiranimi sobami, čumunato za posla, s hrambo in kletjo ter jedno prostorno sobo za obrtno ali trgovsko podjetje. (193-7)

Naznanilo.

Kdor trpi na kašlju, hripavosti, astmi itd., naj si kupi za 25 krajc. zavojček Krause-jevih izboljšanih uničevalcev katara. — To so konfiture prav prijetnega okusa — Pomagajohitro in gotovo. 1794-14

Zaloga v Ljubljani: M. Leustek, lekarna „Pri Mariji Pomagaj“; U. pl. Trakócsy, lekarna „Pri zlatem enorogu“; M. Mardetschnager, lekarna „Pri zlatem orlu“.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti mal mu povračilu in d. nesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 1 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to **pedaritev**. Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštnemu povzetju, eventualno tudi če se denar preje vpošlje, pri (284-2)

Wiener Uhren-Export Leon Blodek
Wien, IV., Wiedner Hauptstrasse 22.

Krepak učenc

14-15 let star, sprejme se takoj za strgarsko obrt pri Vincencu Zirnsteina v Sv. Petra cesta št. 40. (78-6)

„Narodna kavarna“.

Jutri v nedeljo, 19. svečana 1899

vojaški koncert.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Vstop prost.

K obilni vdeležbi vabi a velespoštovanjem

Fran Krapež.

(336)

Spreten in več

pomočnik

norimberške stroke, tudi za potovanje sposoben, dobi stalno službo od 1. majnika naprej. — Ponudbe s sliko in z zahtevno na: P. Kostič-a v Celje. (333-1)

Pijte od dobrega le **najboljše** originalno plzensko pivo iz zadružne pivovarne.

Glavno zastopništvo:

Ivan Gorup

Šelenburgove ulice št. 1.

Telefon št. 90.

Vabilo

rednemu občnemu zboru kmetske posojilnice na Vrhniki

registrovane zadruge z omejenim poroštvom

kateri se bode vršil

v torek, 28. februarja ob 3. popoldan

v združni pisarni na Vrhniki

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva o računskem sklepu.
3. Odobrenje računov in razdelitev dobička.
4. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
5. Razni nasveti.

Ravnateljstvo.

(326)

P. n.

Čast mi je najljubneje naznanjati, da sem tukajšnje trgovino špecerijskega in materialnega blaga

g. Jakoba Schoberja, Dunajska cesta 8

kupnim potem prevzel ter bom isto poleg svoje že obstoječe trgovine na Starem trgu nadaljeval.

Prevzeto trgovino sem popolnoma prenovil in mi je z najboljšo novo zalogo ugodno nakupljenega svežega blaga omogočeno, svoje p. n. odjemalce v vsakem oziru zadovoljiti.

Proseč prijaznega ozira na moje naznanilo ter zagotavljajoč najnatančnejšo in solidno postrežbo, priporočam se z vsem spoštovanjem udani

(328-1)

Karol Planinšek.

Koncesioniran po visokem c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, leta, št. 5373.

Severno-nemški

Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v New-York:

iz Bremena ob torkih in sobotah.

iz Southamptona evtl. Cherbourga ob sredah in nedeljah.

iz Genove oziroma Neapolja

via Gibraltar

2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.

V Kina.

Bremen-Avstralija.

V Adelaide,

Melbourne,

Sydney.

Bremen-Sev. Amerika.

V Newyork.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

V Buenos Aires.

Prekomorske vožnje v Newyork

6-7 dnij.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:

EDVARD TAVČAR.

Pod Trančo št. 2.

7 Veliko zalogo

Klobukov

priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnoga izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in za-znamenujejo. Pri sunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to troko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlitnice, katere se dobivajo v silo njih izbornosti ceno. — Geniki zastonj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črnega in barvastega za cele obleke in bluze, priporoča

Alozij Persché

Pred škofljo 22, poleg mestne hiše.